

Effekter av satsing på økt lærertetthet

Statistisk sentralbyrå (SSB) har undersøkt effekten av økt lærertetthet i ungdomsskolen. Forskerne finner ingen effekt på elevenes læringsutbytte eller skolemiljøet ved de skolene som fikk ekstra lærere. Lærere og skoleledere mener ekstra lærerstillinger gjør en forskjell.

RAPPORT | SIST ENDRET: 12.12.2017

Tittel:

Effekter av satsing på økt lærertetthet

Rapporten:

[Last ned rapporten \(PDF\)](#)

Forfatter:

Lars J. Kirkebøen, Andreas Kotsadam, Oddbjørn Raaum, Silje Andresen og Jon Rogstad

ISBN:

978-82-537-9653-6 (Nettutgave)

ISBN:

978-82-537-9652-9 (Papirutgave)

Utgiver:

SSB

År:

2017

Høsten 2012 bevilget Stortinget 1,5 milliarder kroner over fire år til 600 nye lærerstillinger på ungdomstrinnet. SSB, FAFO og Frisch-senteret har undersøkt hvordan disse midlene er benyttet, og om resultatene er systematisk bedre ved skolene som fikk ekstra midler.

Flere lærere, men ikke økt læring eller trivsel

Rapporten avdekker at gjennomsnittlig gruppestørrelse i ordinær undervisning er redusert med to elever, eller 10 prosent. Dette er som forventet utfra de ekstra lærerne skolene har fått tilført. Skolene har også ansatt flere kvalifiserte lærere.

Samtidig finner ikke forskerne noen signifikant effekt på elevens læringsutbytte. De har undersøkt bl.a. karakterer ved avsluttet grunnskole og nasjonale prøver på 9. trinn. De finner heller ikke at læringsmiljøet ved skolene som har fått midler er blitt systematisk bedre sammenlignet med skolene som ikke fikk midler.

Skolene mener de ekstra midlene har hatt betydning

Deler av rapporten baserer seg på en spørreundersøkelse til alle rektorene som har fått midler. De svarer at de ekstra lærerne er særlig brukt i matematikk, norsk og engelsk. Det har også blitt mulig å gjennomføre tolærerordninger, delingstimer og smågruppeundervisning.

Forskerne har gjennomført intervjuer med skoleledere, lærere og elever ved noen utvalgte skoler. Skolene mener at de ekstra lærerne har hatt effekt på lærernes arbeidshverdag, elevenes læringsutbytte og læringsmiljø. De trekker fram muligheten for å følge opp hver enkelt elev. Flere påpeker også at sykefraværet har gått ned, og at det blir bedre kontinuitet i undervisningen når det er flere lærere tilgjengelig.

Hvordan forklarer skolene selv fraværet av effekter?

Over halvparten av skolene svarer at innholdet i undervisningen betyr mer enn klassestørrelse. Det har vært et sentralt poeng i andre studier om lærertetthet at færre elever per lærer i seg selv ikke vil ha noen betydning på læringsutbytte hvis man fortsetter med tavleundervisning.

35 prosent av rektorene som har besvart spørreundersøkelsen svarer at få lærere legger om undervisningen. Det kan tyde på at mange lærere trenger mer hjelp for å klare å tilpasse undervisningen på en måte som drar fordel av mindre grupper. Skolene oppgir å ha prøvd seg fram i organiseringen, det virker imidlertid også som ekstra lærere i stor grad brukes til en styrking av eksisterende organisering, og i mindre grad til å forsøke nye undervisningsformer.